

Hipoglikemia

przyczyny, objawy, leczenie

Beata Telejko

**Klinika Endokrynologii,
Diabetologii i Chorób
Wewnętrznych
Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku**

Definicja hipoglikemii w cukrzycy

- ✿ Zespół objawów charakteryzujący się pobudzeniem układu współczulnego lub/i zaburzeniami funkcji **ośrodkowego układu nerwowego**, spowodowanymi niskimi stężeniami glukozy we krwi.
- ✿ glukoza < **55** mg/dl (3.1 mmol/l)

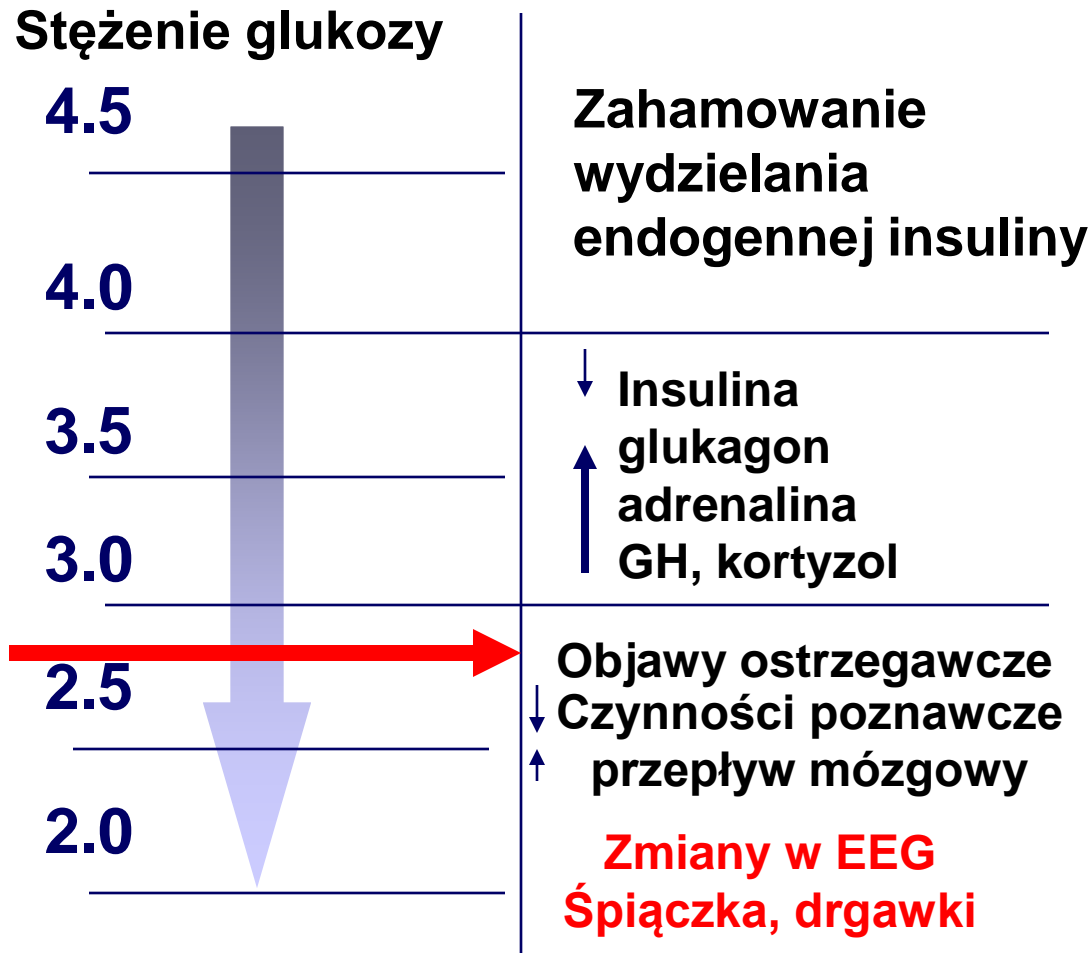
Hipoglikemia

- ✿ **asymptomatyczna (biochemiczna)** – nie odczuwana przez pacjenta, wykrywana przypadkowo podczas pomiaru glikemii
- ✿ **łagodna lub umiarkowana** – gdy pacjent jest w stanie sam opanować hipoglikemię
- ✿ **ciężka** – wymagająca interwencji lekarskiej, pacjent jest nieprzytomny lub ma drgawki i nie może przyjmować leków doustnie

Przyczyny hipoglikemii w cukrzycy

- ✿ **Brak dostosowania dawki insuliny lub/leków doustnych do diety i wysiłku fizycznego (zbyt duża dawka)**
- ✿ **Brak samokontroli**
- ✿ **Czas działania leków !**

Hipoglikemia

Cryer PE, Diabetes 1994; George E. i wsp. Diabetologia 1995, Orskov L. i wsp. Diabetologia 1996.

Objawy hipoglikemii

✿ Ostrzegawcze

**pocenie się
niepokój
drżenie rąk
osłabienie mięśni
uczucie głodu
uczucie mrowienia
osłabienie słuchu
zaburzenie widzenia
bladość powłok
ból głowy**

**zaburzenia orientacji
zaburzenia mowy
agresywność
przygnębianie
śmianie się bez przyczyny
splątanie
drgawki
utrata przytomności**

Leczenie

- ✿ Przy zachowanej świadomości - słodkie płyny
- ✿ Utrata przytomności - dożylnie podanie 10%-20% glukozy lub 1 mg Glukagonu s.c. lub i.m.

Glukagon

- ✿ szybkie działanie hiperglikemizujące
- ✿ brak efektu działania u osób wyniszczonych, po zatruciu etanolem
- ✿ jest p/wskazany u chorych leczonych pochodnymi sulfonilomocznika, ponieważ stymuluje wydzielanie insuliny

Samokontrola w cukrzycy

**Samodzielne
monitorowanie
stężenia glukozy
we krwi**

Elementy samokontroli

- oglądanie własnego ciała, np. stóp
- ważenie się, pomiar wzrostu, obwodu talii
- pomiar ciśnienia tętniczego krwi
- badanie stężenia glukozy we krwi glukometrem
- umiejętność właściwej interpretacji wyników
- dobór odpowiedniej diety i wysiłku fizycznego
- rozpoznawanie objawów hipoglikemii i hiperglikemii
- modyfikacja dawek insuliny

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

PACJENT

- Kontroluje glikemię
- Monitoruje przebieg choroby
- Prowadzi dzienniczek samokontroli
- Podaje leki/insulinę
- Dostosowuje leczenie do różnych sytuacji życiowych

LEKARZ

- Motywuje pacjenta
- Analizuje wyniki
- Ukierunkowuje leczenie

Dobowy profil glikemii

- **na czczo**
- **przed głównymi posiłkami**
- **120 minut po głównych posiłkach**
- **przed snem i o 24.00**
- **pomiędzy 2.00 a 4.00 rano**

Samokontrola glikemii

- **Intensywna czynnościowa insulinoterapia**
– wielokrotne pomiary w ciągu doby
(4 oznaczenia na dobę, pełny profil glikemii 1x w tygodniu)
- **Konwencjonalna insulinoterapia**
– 1-2 pomiary dziennie, skrócony profil (na czczo i po głównych posiłkach) 1x w tygodniu, pełny profil 1x w miesiącu
- **Leki doustne** – skrócony profil 1 x w tygodniu
- **Dieta** – skrócony profil 1 x w miesiącu

Praktyczna kontrola glikemii

Należy dodatkowo oznaczyć glikemię:

- **Przed, w trakcie i po dłuższym wysiłku fizycznym (treningu)**
- **W przypadku złego samopoczucia, nudności, objawów niedocukrzenia**
- **W czasie dodatkowej choroby**

Praktyczne oznaczanie glikemii

- umycie rąk ciepłą wodą z mydłem
- sprawdzenie ważności pasków testowych
- kalibracja glukometru
- przygotowanie nakłuwacza z lancetem, ustawienie skali na głębokość nakłucia palca
- masaż od nasady dłoni w kierunku palca, który ma być nakłuwany
- nakłucie bocznej części opuszki palca
- nałożenie uzyskanej kropli krwi na pasek testowy
- zabezpieczenie miejsca po nakłuciu gazikiem jałowym

What would Catherine Zeta Look like if she were big??

veryfunnypics.com

manicfish.com

